



Resesyon beklenenden yakın mı?

Türkiye ekonomisinin resesyona gireceği yönündeki beklentiler, özellikle 2024 yılı üçüncü çeyreğinde yaşanan daralma ile gündeme gelmiş ve 2025 yılının ilk çeyreğindeki faiz indirimleriyle bir miktar unutulmaya başlanmıştı. Ancak, 2025 Mart ayının ikinci yarısından itibaren yaşanan gelişmeler ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın (TCMB) tekrar faiz artışına gitmesiyle birlikte resesyon söylemleri yeniden dile getirilmeye başlandı.

Makroekonomik veriler ışığında resesyon riskleri:

Büyüme beklentileri: Orta Vadeli Program'da yer alan %4'lük büyüme hedefinin artık ulaşılamaz olduğu konusunda neredeyse herkes hemfikir durumda. OECD'nin %2,6 ve AB Komisyonu'nun %2,8 oranındaki iyimser tahminlerine rağmen, özellikle son iki aylık süreçte yaşanan ve TCMB rezervleriyle kurlar üzerinde baskı yaratan ani sermaye çıkışları resesyon riskini barındırmaktadır. Uluslararası derecelendirme kuruluşları, yerli ve yabancı ekonomistler ile uluslararası finans kuruluşları, Türkiye ekonomisinin 2025 yılında beklentilerin altında bir büyüme performansı sergileyeceği ve resesyon riskinin daha yüksek olduğu yönünde değerlendirmelerde bulunmaktadır.

Enflasyon ve politikaların etkisi: Ekonominin "sıcak para tuzagında" olması ve hanehalkı tarafında yeniden yükselen enflasyon beklentileri, Merkez Bankası ve ekonomi yönetiminin elini büyüme yönüne politikalar noktasında önemli ölçüde zayıflatmış olarak görmektedir. Enflasyon ile mücadelenin ön planda olduğu dezenflasyonist para ve maliye politikalarının iç talebi daha da yavaşlatacak araçları kullanmaları bu noktada kaçınılmaz görünmektedir. Politika, mevduat ve kredi faizlerinde yaşanan yükseliş trendi ile birlikte bir türlü çözüm bulunamayan enflasyonun satın alma gücünü düşürmesi ve toplam talebi zayıflatması, büyümenin büyük ölçüde iç talebe bağlı olduğu ortamda ekonomik aktivite üzerinde baskı oluşturarak resesyon riskini artırmaktadır.

Dış ticaret ve sanayi üretimi: Cari açığın azalması yönünde olumlu bir süreç olsa da, ihracatta yaşanan durgunluk ve ithalattaki yavaşlama ekonomik aktivitedeki genel durgunluğa işaret etmektedir. Satın Alma Yöneticileri Endeksi'nin (PMI) 50'nin altında seyretmesi, imalat sektöründe daralma ve faaliyetlerde bozulmayı işaret etmektedir. **İstanbul Sanayi Odası**'nın Nisan ayı raporuna göre PMI 47,3 seviyesinde sabit kalırken, üretim ve yeni siparişlerdeki düşüş yavaşlayarak da olsa devam etmiş; diğer yandan girdi maliyetleri enflasyonu son bir yılın en yüksek seviyesine ulaştırmıştır. Bu durum, sanayi üretiminde durgunluğa ve dolayısıyla ekonomik büyümede yavaşlamaya neden olabilir.

İstihdam oranı: Önemli diğer bir makroekonomik gösterge olan istihdam oranındaki düşüş de, ekonomik aktivitenin zayıf seyretilmesini gösteren önemli dayanaklardan biri olarak karşımıza çıkmaktadır.

Tüm bu veriler ışığında, Türkiye ekonomisinin 2025 yılında beklentilerin altında bir büyüme performansı sergileyeceği ve resesyon riskinin bu bağlamda daha yüksek olduğu yönünde, özellikle uluslararası derecelendirme kuruluşları, yerli ve yabancı ekonomistler ve uluslararası finans kuruluşlarının değerlendirmeleri bulunmaktadır. Özellikle, Türkiye ekonomisi için 2025 yılına yönelik büyüme beklentilerinin düşük olması, yüksek enflasyonun devam etmesi, iç talebin yavaşlaması ve sanayi üretimindeki durgunluk gibi faktörler resesyona girme riskini artıran önemli sinyallerdir.

Bu değerlendirmeler ışığında, Türkiye ekonomisinin 2025 yılında bir resesyon yaşama ihtimali, dikkatle takip edilmesi gereken bir konu olarak öne çıkmaktadır. Ancak, özellikle son dönemde küresel ticaret görünümünün iyileşmesi ve politika yapılarının atacağı adımlar, bu riskin seyrini değiştirebilir. Beklenen küresel olumlu gelişmelerin ortaya çıkmaması durumunda ise, Türkiye ekonomisi için özellikle 2025 yılının üçüncü çeyreği ile birlikte resesyon, uygulanan dezenflasyonist politikalarla da çözümü mümkün olmayacak bir problem olarak ortaya çıkacak gibi görünmektedir.